

MIEJSCA UPAMIĘTNIAJĄCE

A/ MIEJSCA w gminie Raszyn

1. Właścicielka dóbr falenckich Zofia Danglowa ufundowała tablicę upamiętniającą bitwę i kazała ją wmurować w ścianę pałacu od strony północnej.

2. W 19 rocznicę bitwy pod Raszynem przypadającą w 1828 r. ówczesny proboszcz parafii św. Szczepana ksiądz Antoni Zieleniewski ufundował **kamienną figurę** Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej. Ustawiono ją na skraju reduty przy Nowym Trakcie dziś noszącym nazwę Alei Krakowskiej. Na cokole barokowej rzeźby umieszczono modlitwę w intencji poległych żołnierzy. Miejsce pamięci otacza kuty, metalowy płotek.

3. Kapliczka przy ul. Godebskiego w Raszynie w 120 rocznicę bitwy 1809 roku.
Kapliczka Cypriana Godebskiego – Kapliczka przydrożna z XVIII wieku, przy której złożono śmiertelnie rannego pułkownika Cypriana Godebskiego, dowódcę 8 pułku piechoty, poetę polskich legionów, członka Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie, by opatrzyć mu rany. Napis na cokole informuje: *Pamięci tu poległego Cypriana Godebskiego, Pułkownika Wojsk Polskich, w 120 rocznicę Bitwy pod Raszynem.*

4. W roku 1959 staraniem PTTK w 150 rocznicę bitwy ufundowano na grobli falenckiej pamiątkowy głaz granitowy. Tutaj właśnie w decydującej fazie bitwy, książę Józef Poniatowski poprowadził polskich żołnierzy do ataku na bagnety.

5. W 180 rocznicę w 1989 r. na dziedzińcu szkoły odsłonięto kamień upamiętniający bitwę i jej bohatera, dzisiejszego patrona szkoły. Na kamieniu wyryte zostały słowa Cypriana Kamila Norwida: „Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek”.

B/ MIEJSCA poza Raszynem.

MODLIN

31 marca 1927 roku minister spraw wojskowych nadał imię pułkownika Cypriana Godebskiego Szpitalowi Wojskowemu w Modlinie. ¹

KALISZ

Tablica pamiątkowa 8. pułku piechoty Księstwa Warszawskiego² na budynku tzw. „Koszar Godebskiego” przy ul. Babinej 12. Na piaskowcowej tablicy cyfra „VIII” w wieńcu dębowo-laurowym oraz napis:

ZA CZASÓW KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO / W
GMACHU TYM MIEŚCIŁY SIĘ KOSZARY / WOJSKA
POLSKIEGO / 8-GO PUŁKU PIECHOTY LEGII
NADWIŚLAŃSKIEJ / KTÓREGO KOMENDANTEM
BYŁ W 1807 ROKU / POETA / CYPRIAN GODEBSKI /
POLEGŁY W BITWIE POD RASZYNEM

Tablicę ufundowano w 1921 r.

Znajduje się na ścianie budynku koszarowego, co do którego nie ma pewności, w jakim okresie powstał (prawdopodobnie około lat 30-tych XIX w.). Błędna jest zamieszczona na niej informacja na temat przynależności 8. pp do Legii Nadwiślańskiej. Pułk ten w rzeczywistości powstał z połączenia oddziałów formowanego w Piotrkowie przez płk Kacpra Miaskowskiego 7. pp i 8. pp formowanego w Częstochowie przez ppłk Kazimierza Więckowskiego. W 1807 r. po reorganizacji dokonanej przez gen. Zajączka funkcjonował jako 4. pp II Legii (kaliskiej) pod dowództwem płk Cypriana Godebskiego, aby jeszcze tego samego roku przy kolejnej reorganizacji odzyskać swój dawny numer, pod którym funkcjonował aż do końca Księstwa Warszawskiego. Pułk uczestniczył w walkach nad Omulwią w 1807 r., w kampanii 1809 r. (gdzie wyróżnił się w bitwie pod Raszynem), a następnie w wojnie 1812 i 1813 r.

¹ Dziennik Rozkazów M S Wojsk. Nr 11 z 31.03.1927 r., poz. 98.

² <https://napoleon.org.pl/index.php/festum-omnium-sanctorum/pomniki-epoki-napoleonskiej-w-polsce/802-k>

POMNIK NA WYSPIE W PARKU WILANOWSKIM
ufundowany przez Stanisława Potockiego na cześć
poległych pod Raszynem

UPAMIĘTNIE NIE / MALARSTWO

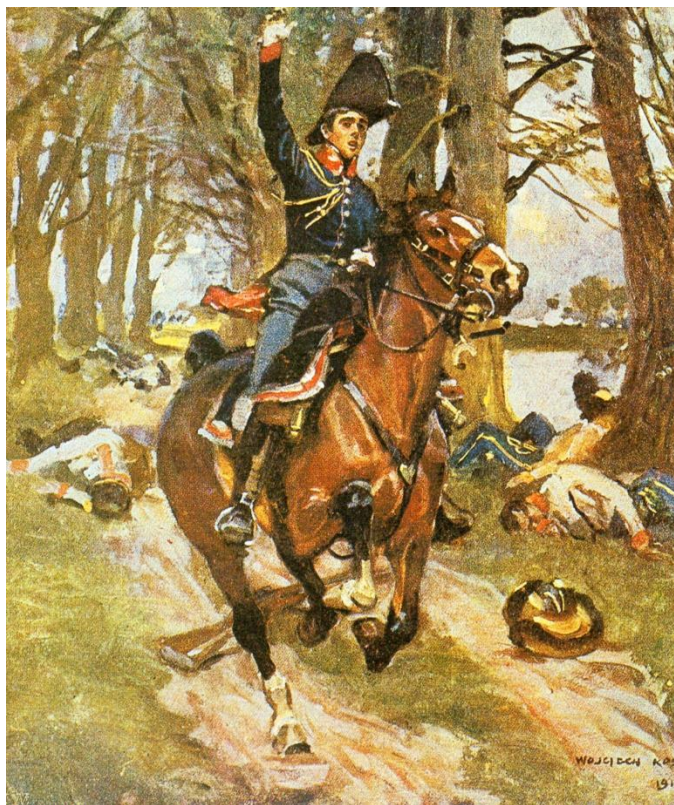
Bitwa 1809 r. którą dowodził książę Józef Poniatowski uwieczniona została na obrazach Wojciecha Kossaka i Aleksandra Gieryskiego. Opisał ją także Stefan Żeromski w słynnych *Popiołach*.

obraz „Śmierć Cypriana Godebskiego pod Raszynem”, 1855
Autor: Januariusz Suchodolski (1797-1875) fot: Biblioteka Narodowa

Bitwa pod Raszynem, szkic Juliusza Kossaka, 1884.

Zwyciężyliśmy! Mal. Wojciech Kossak, 1913.

Bitwa pod Raszynem, obraz Wojciecha Kossaka, 1913. Muzeum Narodowe w Warszawie

zebrała Małgorzata Kasprzak